

ԿՈՉ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Մօտաւորապէս մէկ դարու անցեալ ունեցող Ազգային միակ թիւթեան Յարկը, Սուրբ Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցը, ամէն ատենէ աւելի տնտեսական ու մատակարական զժուարին ու տագնապալի կացութեան մը մատնուած է ներկայիս, և իր գոյութիւնը կարենալ շարունակելու համար կը կարօտի հանրային օժանդակութեան։

Ազգային Հիւանդանոցը ծանօթ է ամենուն։

Ամէն հայ գիտէ թէ ան ինչ փրկարար գեր կատարած է իր հիմնարկութենէն ի վեր, արդիական ամէն առաւելութիւններով օժտուած իր յարկաբաժիններուն մէջ քուժելով ու պատսպարելով նիւթական անձկութեան մէջ տուայտող աղքատ հիւանդները, ծերելն ու անկարները, անք, անպաշտան խեցակները, մտքի և աչքի լոյսէ զրկուածները և ազգային վաղեմի աշխատաւորները։

Հիւնէն ի վեր իր կոչումը առաւելապէս արդարացնող Ազգին Տունը միշտ ալ կարօտ և արժանի եղած է մեր բարեսէր հասարակութեան, մասնաւորապէս ծանօթ բարերարներու և ընդհանուր կերպով թիւթահայ ժողովուրդին օժանդակութեանը,

Նոյնիսկ այնպիսի շրջաններուն, երբ պետական կարեոր նպաստներ տեղի կ'ունենային և գաւառահայութիւնը ամէն ատեն աշակցութեան իր բաժինը կը բերէր, Ազգային Հիւանդանոցը իր նկատելի բացը ունեցած է, և բացառիկ բարեկործութիւններով ու նուիրատուութիւններով միայն մնացած է կանգուն, հետզհետէ ներկայանալի ու զոհացուցիչ պայմաններու մէջ։

Այսօր սակայն, ոչ միայն այդ յատկացումներն ու աջակցութիւնները դադրած, նուազած են, այլ և օրէ օրէ կալուածական եւ այլ տուրքելու յաւելումով, ապրուստի սղութեան ու տնտեսական տագնապաններու հարկադրանքին առջև ստեղծուած է կացութիւն մը, որ լրջօրէն կը մըտահոգէ ազգային մարմինները։

Պոլսահայ զադութին ուժերէն, կարելիութիւններէն վեր է միս մինակը ստանձնել նիւթական հոգը շուրջ 500 հիւանդ ու պատսպարեալ պարունակող այս հաստատութեան, որ կը մատակարարուի տարեկան մեծածախս պիւտճէով մը, որուն 20000 թրքական ոսկին բաց կը մնայ միշտ, թափուած ջանքերուն հակառակ։ Ասոր վրայ վերջերս աւելցաւ տարեկան 6000 թրքական ոսկիի կալուածական անակնկալ տուրքի մը վճարման սահպողականութիւնը։

Ահա այս բացառիկ պարագաներուն մէջ, պարտք կը ծանրանայ մեր վրայ գիմէ Արտասահմանի Հայութեան, խնդրելով որ իր տեսական հոգածութեանը առարկայ դարձնէ Ազգին Տունը, անոր գոյութեան պահպանման նախանձախնդիր։

Ներկայիս Հիւանդանոցին մէջ կը պատըսպարուին ու կը գարմանուին գթութեան կարեկցութեան ու խնամքի արժանի հարիւրաւոր ազգայիններ։

Ասկէ զատ, կարող մասնագէտներէ բաղկացած թէշկական մարմինի մը գործոն եւ անձնուէր ծառայութեամբը Ազգային Հիւանդանոցը նախանձելի և պատուաբեր անուն մը, զիրք մը ապահոված է մեր իրականութեան մէջ և օտար նմանօրինակ հաստատութիւններու շարքին։

Արտասահմանի հայութեան բարեսիրական զգացումները ծանօթ են ամէնուսուցածի, լիայոյս ենք որ մեր այս կոչը պիտի ունենայ իր բարերար արդիւնքը, ժողովուրդին ամէն խսւերուն մէջ արթնցը նելով զոհողութեան և ազգասիրութեան ոգին հանդէպ Ազգին զթութեան բազմակարօտ Յարկին։

Վստահ ենք որ մեր ակնկալութիւններն ու յոյսերը պիտի իրականանան, զաղութահայ կեղրուններու մէջ մանաւանդ, ուր փափաքելի է որ հաւաքական ձեռներեցութեամբ մօտեցուի օժանդակութեան գործին, ազգային մարմիններու և մատուլին բարեացակամ նախանձենութեամբ օմանդակ մասնիկներ կազմուին ու լծուին աշխատութեան, օրինակ ունենալով Պոսթունն ու Գահիրէն, ուր Հիւանդանոցի օգնութեան սիրելի եւ անյետուածքելի պարտականութիւնը գրուած է տեսական և ապահով գետնի մը վրայ։

Հզգաբարձուրին
Ա. Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցի
վ. Ատենապիրի
Ս. ԵՐԿԱՆԵԱՆ
ԱՐԹ. Գ. ՄԱՂԱՔԵԱՆ
(Կնիք)

Ա. Ատենապիրի
Ս. ԵՐԿԱՆԵԱՆ
ԱՐԹ. Գ. ՄԱՂԱՔԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՌԻԹԵԱՆ

ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՍԱՆԵՐՈՒ

Նուպարեան Սաներու Հիմնարկութեան Վարչութիւնը, որ Գրիսէլ կը գտնուի, պատրաստած է 1928-1929 դպրոցական տարեշրջանի իր տեղեկագիրը, ուրիէ կը բաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները։

ԱԱՆԵՐ. — 1927-1928 տարեշրջանին, Վարչութիւնը ասլուստի ողութիւնը եւ շրջանաւարտ սաներուն անմիջապէս զոր զոնելու դժուարութիւնը նկատի առնելով, որոշած էր արձակութիւնի ամիսներուն ալ կատարել թոշակներու վճարումը։

Հակառակ այս կարգադրութեան, որ բնականարար ծախրերը աւելցուցած էր, Հիմնարկութիւնը 1928-1929 դպրոցական տարեշրջանին տասնըմէկ թոշակ յատկացուց, որոնց ինը վերանորոգումներ են՝ Տեարք Գառնիկ Ալիքսանեան, Պատրիկ Պարտիկեան, Արայ Պարթևեան, Արայ Հոտակեան, Պարոյր Մարիմեան, Եղուարդ Մարգարեան, Սարգիս Բարազամեան, Գասպար Թոփալեան եւ Վահան Եռւսութեան։ Խոկ թոշակներ երկու նոր սաներն են՝ Տեարք Դլէման Օնազճեան (Անկորու) Կանի «Առզ է Մանիւֆարթիւր»ի վարժարանին հետեւելու համար, եւ Անդրանիկ Վարդամեան (Ենճմալու), Վկայուած Հայաստանի Համալսարանին Երկրագործական Ֆարիւթէն, որ Գերլինի Համալսարանին մէջ Ելեկտրարիմիագիտութեան կը հետեւի։

Բացի այս թոշակներէն, Հիմնարկութիւնը Տ. Արմէն ծիզմէնեանի ըրած է նիւթական օգնութիւն մը, որպէս զի կարենայ աւարտել Ակորացի (Խոտայիա) Հանրային Վարժարանին ընթացը։

Հիմնարկութեան սաները 1928-1929 տարեշրջանի բննութեանց մէջ արդարացուցած են այն յոյսերը զոր Վարչութիւնը դրած էր անոնց վրայ։

Արդարեւ, Տ. Գառնիկ Ալիքսանեան Սթրավուրիկի Համալսարանին լաւ յիշատակութեամբ ստացած է Երկրաբնագիտութեան ճարտարագէտի վկայական եւ յայտնած է թէ, իր յանձնառութեան համաձայն դիմում կը կատարէ Հայաստան երթալու եւ այն տեղ ծառայելու համար։

Տ. Պատրիկ Պարտիկեան Կանի Համալսարանէն յաջողութեամբ ստացած է մերենագէտ ճարտարագէտի վկայական, եւ նախ պելք զործարանի մը մէջ պիտի աշխատի երկու տարի՝ լրացնելու համար իր զործանական ծանօթութիւնները։

Տ. Արայ Պարթեւեան, աշակերտ Բարիգի Երածշուութեան Բարձրագոյն Վարժարանին, յաջողութեամբ անցուցած է տարեգրի բննութիւնները, առաջին հանդիսանալով իր դասարանին մէջ եւ 60 ի վրայ 59 նիշ սունալով, ինչ որ 1926 էն ի վեր չէր պատահած։

Տ. Արայ Հոտակեան յաջողութեամբ անցուցած է Բարիգի Կիրարկեալ Քիմիագիտութեան Կանուին բննութիւնները։

Տ. Պարոյր Մարիմեան, աշակերտ Միլանի բազմարուեստնեան վարժարանին, այժմ կ'անցընէ իր վերջին բննութիւնները։

Տ. Եղուարդ Մարգարեան հիւանդութեան պատճառաւ ընդհատած է իր ուսումը։

Տ. Դլէման Օնազճեան ծախողած ըլլալով բննութեանց մէջ, իր թոշակը, ըստ Կանոնագրի, չէ վերանորոգուած։

Տ. Գահան Եռւսութեան, աշակերտ Բարիգի Գեղարքութեանից Վարժարանին, կանոնաւրապէս մասնակցած է մրցումներուն եւ չորս յիշատակութիւն ստացած է։ Այս տարի կ'աւարտէ իր ուսումը։

Տեարք Սարգիս Բարազամեան (Բարիգի Հանր. Աշխատանքներու Մասնաւոր Վարժարան), Գասպար Թոփալեան (Կանի «Առզ է Մանիւֆարթիւր»ի Վարժարան) եւ Վարդանեան (Գերլինի Համալսարան) կը շարունակեն իրենց ուսումը։ Ասոնց առաջինը կ'աւարտէ այս տարի, իսկ Երկրորդը՝ զալ տարի։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ. — 1928-1929 տարեշրջանին, Նուպարեան Սաներու հիմնարամին եկամուտը եղած է 177,137 ֆրանը պելք, ուրիէ 138,861 ֆրանը ծախսաւած է Սաներուն թոշակներուն (որ ըստ ինքեան փոխատուութիւններ եւ զոր սաները պարտին հատուցանել Հիմնարկութեան) եւ 17,833 ֆրանը ծախքերու։

Խնչէ յայտնի է, Հիմնարկութեան եկամուտները կոչուած են ամէն տարի աւելնալու, շնորհիւ Նութրատուին այն պայմանին որով արժեթուղթերու եկամուտին 1/5 ը ամէն տարի կը բարդուի դրամագլուխին վրայ, մինչեւ որոշ ասեն մը։

Բարիգ, 31 Ցունվար 1930

Դիմակն

ՀԱՅԴԱՅԱՌԻ ՏՆՅՈՒՆՆԵՐԵԱՆ

ՍԻՐՆ ՆՈՒԻՐՈՂՆԵՐ 1930-Ի ՀԱՄԱՐ

Յակոբ Նիկողոսեան Նիւ Եօրքէն՝ Հայկ .
գպրոցին Պընեէն, Զուիցերիա:

Գրիգոր Տէր Գրիգորեան Richmond. Էն՝ Տ.
Տիրայր Արք. ին Նիւ Եօրք. — Տ. Յով-
սէփ Վրդ. ին Պրուքլին. — Եղբայրա-
մէր Միութեան Ֆիլատելֆիա:

Երուանդ պէջ Ազաթօն Նիւէն՝ Դոդրաց Դա-
սին Հալէա:

Leemen Ltd. Մանչեսթրէն՝ Փրօֆ. Մանի-
սալեանին Տիթրոյթ:

Շաւարչ Խմբակեան Աղեքսանդրիայէն՝ Գա-
լուստեան Ազգ. Վարժարանին. Աղեք-
սանդրիա:

Զաքար Խնձէեան Նիւ Եօրքէն՝ Տ. Մամր-
րէ Քնչ. Տէր-Անդրէասեանի Խասկիւզ
(Կ. Պոլիս):

ՄԻԱՆԻ յաջորդ Երկու թիւերը, 4 և 5,
զոյգ պիտի հաշտարակուին Մայիսի մէջ:

ԱՑՈՒԱԾՈՒԱԾ ԳԻՐՔԵՐ

1. Հայկ Ամէմնան, ՀԱՅՈՅ ՀԱՅՐԻԿ «Հռազդող վըշ-
ափից Հայրինեաց Հայոց» Առաջին Հատոր. կին-
սագրութիւն, Հայր Արմեն Երամեան. — Ատրու-
շանի Յառաջարանով. Նրտկ. Մարտօր Յակոբ-
եանի. Թմին. Տպր. Արտպատականի Հայոց,
Թաւրիզ, 1929. էջ լայն 8° 858. Դին 9 Շիլին:
2. ԵՂԻԱԶԱՐ ՄՈՒՒՐԱՏԵԱՆ, Բանաստեղծական խոր-
հրածանքիներ. Գրքը Ա. 1929. Տպր. Արամ
Մտեփանեան, Աղեքրանդրիա. 8° էջ 75+3.
Դին 10 Ե. Դ. կամ Կէս Տօլար:
3. Եղուարդ Ա. Ուսկերիչեան, ԿիլիմէԱՆ ՅՈՒՇԵՐ
(Պատկերազարդ). Շնորհազարդ Տ. Տ. Մահակ
Բ. Խապայեան Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլի-
կիոյ, Ն. Ս. Օծութեան զանակալութեան 27րդ
տարեդարձին եւ անուան Տօնախորթեան առ-
իրւ. 1907—1929. Տպագր. «Արար» — Բ. Յ.
Թօփալեան—Հարէպ, 1930. մեծ 8° էջ 56. Գին
եզակ. 6. դրչ.:
4. ՏԵՍԼԻՔԻԴ ԱՌՋԵԻ, Գրեց. Ա. Փարլարեան,
փորք 8° էջ 24. Նիւ Եռոք, 1930.
5. ՍԻՒՐԻՈՅ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՎԱՏԿԱՆ ԹԵՄԵՐՈՒՆ
ԿիլիմէԱՆ ԿԱՐՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՓՈՒԱՆՑՈՒՄԸ,
Տպ. Սրոց Յակոբեանց, Երուաղէմ, 1930.
Էջ 16° 57:
6. Գրք ՏՕՄԹՈՒՆ ՍէՍի, Ն° 22—24. Խլիւնճի սէ-
նէ. 15 Նոյեմ.—15 Դկտմ. 1929. 21 ինճի Նիւ-
մերուան տէկամ. 8° էջ 56 (կամ 173—210)
Imprimerie Catholique (Պէյրութ):
7. Գրք ՏՕՄԹՈՒՆ ՍէՍինէ Տէկէր Գրք ՏՕՄԹՈՒՆ
Ճիշչար. Յարութիւն Ս. Ճանիկեան. Հրատա-
րակուած Հայ Եկեղեցակարաց Եղայրակցու-
թեան կողմէ. 8° էջ 24. Տպ. Պէյրութ, 1929.
Ֆիյաթը Յ դրչ. Ս.:
8. ՉԱՅՆԱԳՐՈՒԱՅ ԵՐԴԱՐԱՆ, Աշխատախորու-
թամբ Արխօ Տէր-Մկրտիչեանի. Գրակ Ա-
ռաջին. Գին՝ 1,25 Տօլար. Հասցէ.
Aris Der Mgrdichian, 438 Pleasant St.,
Worcester, Mass. (U. S. A.):
9. «ՄԱՍԻՍ», ՕՐԱՅՈՅՅ (պատի), Ա. Տարի, 1930.
կազմեց եւ հրատարակեց Հայկ Ամէմնան.
Տպգր. իրան, Թաւրիզ:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Տիգրոս Մաւալանեանցի Երուսալիմի Պատմութեան Առաջին Հատորը տպա-
րուած է, էջ 690:

Երկրորդ Հատորին ող տպագրութիւնը հասած է մինչև էջ 864. Առաջին Հատորը
առանձին պիտի չծախուի, այլ երկու հատորները միասին: Կը յուսանք թէ մինչև 6-7
ամիս աւարտի Բ. Հատորին տպագրութիւնը: Այս երկու հատորներուն գինն է 8 Շի-
լին կամ 2 Տոլոր: Անոնք որ կը փափաքին ունենալ այս գործը թող փութան
այժմէն արձանագրել տալ իրենց անունները, դիմելով Տպարանիս Տեսչութեան:

Direction de l'Imprimerie du Patriarcat Arménien: Jérusalem-Palestine.